

፫ይ ሰንበት ዘትንግኤ

30 ሚያዝያ 2014 ዓ.ም (5/8/2022)

መዝሙር: ወበእኩድ ሰንበት... አብታ ቀዳመይቲ መዓልቲ ሰንበት ማርያም መግደላዊት ናብ መቓብር አንጊሃ ጌና ጸልማት እንከሎ ከይዳ፤ እቲ እምኒ ካብ አፍ መቓብር ተፈንቂሉ ረኺባቶ፤ ናብ ሰምዖን ጴጥሮስ ከምኡ ናብቲ ካልእ ረድኢ ኢየሱስ ዘፍቅሮ በጽሐት፤ ንጎይታይ ካብ መቓብር ወሲዶም አበይ ከም ዝወሰድዎ አይፈልጥን፤ ክልቲኦም ብሓንሳብ እናንዮዩ ከለዉ፤ እቲ ካልእ ረድኢ ኢየሱስ ዘፍቅሮ ንጴጥሮስ ቀዲምዎ በጽሐት።

አብዚ ናይ ሎሚ መዝሙር እንርእዮ እምነት ማርያም መግደላዊት እዩ፤ ንሳ ንመምህራ ክሳብ እትረኽቦ ብጸልማት ብቐትሪ አብ ኩሉ ክትደልዮ ንርእያ። ክሳብ እትረኽቦ አይዓረፈትን። ክትረኽቦ ቀሊል አይነበረን እንተ ኾነ እምነትን ፍቕርን ገራ ስለ ዝደለየት ባዕሉ ረኺብዎ። አብዚ እዋን ትንግኤ ኩልና ንኢየሱስ ክንደልን ክንረኽቦ ከምዘሎና ክንሓሰብ አሎና። አብ ሕይወትና ከይረኽብናዮ ክነዕርፍ የብልናን። ከየለለናዮ ከይሓልፈና አዲነቲ ሕልናና ክፈተልና ኢልና ንለምና።

ንባባት: ዕብ 5:11-14። ፩ጴጥ 1:1-9። ግ.ሐ. 5:27-41። ዮሐ 21:1-19።

ሰብከት፤ ንግሩ ለእግዚአብሔር ምሕረቶ፤ ወመንክሮሂ ለእንላ እመ ሕያው፤ እስመ ሰበረ ኖታተ ብርት ምሕረት እግዚአብሔር ንገሩ፤ ጥበቡ ኸአ ንደቂ ሰብ፤ መዓጹ ሓጺን ስለ ዝሰበረ፤ መዝ. 106።

አብዚ ፫ይ ሰንበት ዘትንግኤ እቲ ዝተንገሥኤ ክርስቶስ ጎይታ ከም ዝኾነ ንሰብኸ፤ አብ እነዕርጎ መስዋዕተ ቅዳሴ ንሱ እቲ የዋህ በግዕ መስዋዕት ከም ዝኾነ ደጊምና ነረጋግጽ። ንሱ ኩሉ ስልጣን ክብሪን ግርማን ይግብኡ። ንባባትና ብፍላይ ካብ ዕብራውያንን ካብ ግ.ሐ. ዝተነቡ ነቲ ክርስቶስ ዝገበረልና ዓቢ ነገር ብዝበለጸ ምስክርነት ይህቡ።

ግ.ሐ እቶም ፈረሓትን ተጠራጠርትን ዝነበሩ ሓዋርያት ዝዓበየን ዘደንቑ ነገራት ይገብሩ ከም ዝነበሩ ይነግረና፤ ብጴጥሮስ ተመሪሖም ነቲ ዝተንገሥኦ ክርስቶስ ምስክርነት አብ ቅድሚ ኩሉ ብዘይ ሰጋኣት ሂሶም። እቶም ቅድም ዘፈርሖም ዝነበሩ አይሁድ ከይተረፈ ደው ከብልዎም አይከአሉን። አብዚ እዋን ፍርሒ ቀደም እዩ ነሩ እምበር ሕጂስ ብድፍረት ነቲ ዝአምንዎ ክሰብኩ እዮም ዝርአዩ። ጴጥሮስ ነቲ ሊቀ ካህናት ብትብዓት ከይፈርሖ ንሕና ናይዚ ነገር እዚ ምስክር ኢና፤ እቲ አምላኽ ነቶም ዚእዘዝዎ ዝሃቦም መንፈስ ቅዱስውን ምስክር እዩ እናበለ ተዛሪቡ። አብ ሕይወቶም ኩሉ ውርደትን ዓመጸን እኳ ይውረደም እምበር ጴጥሮስ ደጋጊሙ “ካብ ንሰብሲ ንአምላኽ ምእዛዝ እዩ ዝግባእ” ኢሉ አብ ክርስቶስ ዘልኦም እምነት ገሊጹ በዚ ኸአ ዓላማ ዘልኦም ኮይኖም ንዝኾነ ናይ ሰባት ነገራት ነጺጎም ናይ አምላኽ ነገር ቀዳምነት ክህቡ ጀሚሮም። ካብዚ ንድሓር ከምቲ መምህሮም ክርስቶስ ንሞት ዝሰዓሮ ንሶም እውን ከም ዝሰዕሮ ምሉእ እምነት ነርዎም። አቋምም ዘዘኻኸረና ንአምላኽ ምእዛዝ አብ ጸዋዕታና ጸኒዕና አብ እንገብሮ ኸግለጽ ከም ዝክአል እሞ በዚ ኸአ ንክርስቶስ ንምስክር።

ሰብ ሎሚ ነቲ ናይ አምላኽ ዘይኮነ ነገራት ክሰምዕን ክገብርን ብዝያዳ ይርኡ። ሓዋርያት አብ ምሉእ እምነትን አፍልጦን ምስጢር ትንግኤ ምስ በጽሑ ንነገራት ክርእዩ ስለ ዝኸአሉ ንሓቕን እምነቶም ክገልጹ ፍርሕ አይ በሉን እኳ ድኦ ምእንቲ እምነቶም ክዋረዱን ክሳቕዩን እንከለዉ ይሕጎሱ ነሮም። አብዚ ደረጃ እምነት ክንበጽሕ እንተ ኸአልና ጥራሕ ኢና ምሉእ እምነት አሎና ክንብል እንኸእል።

ዘመን ትንሣኤ ከም ሓዋርያት ኣብ እምነት ክንድልድል ንእምነትና ክነብር እሞ ንኻልኦት ኣብ እምነቶም ክጸንዑ ክንሕግዝ ምቹእ ኩነታት ዝፈጥረልና እዩ። ፍርሒ ወይ ጥቕሚ እምነትና ካብ ምምስካር ክዓግተና ኣይግባእን።

ኣብ ናይ ሎሚ ወንጌል ኢየሱስ ንሓዋርያቱ ሳልሳይ ጊዜ ከም ዝተራእዮም ይነግረና። ዓሣ እናገፈፉ እንከለዉ ተራእይዎም። ተስፋ ብምቕራጻም ኣብ ናይ ቀደም ሕይወቶም ተመሊሶም። ተስፋ ዝቐረጸ ሰብ ኣብቲ ቀደም ዝገብሮ ዝነበረ እዩ ዝምለስ “ተሓጺብካ ኣብ ጭቃ” እዩ ነገሩ። ሓዋርያት ቦቲ ዝነበሮም ተመክሮን ኣፍልጦን ምሉእ ለይቲ ክገፉ ሓዲሮም እንተ ኾነ ሓንቲ ከይሓዙ ተመሊሶም። እዚ ዝኾነ ቀንዲ ምኽንያት ምናልባት እቲ ቀንዲ ስርሖምን ተልእኮምን ስለ ዝሓደጉ ክኸውን ይክአል እዩ። ኣንጻር እቲ ክርስቶስ ዝገበም ተልእኮ ስለ ዝኸዱ እዩ። ተልእክኦም “ካብ ሎሚ ንድኃር ገፈፍቲ ዓሣ ኣይ ኮንኩምን ገፈፍቲ ሰብ ክገብረኩም እየ” (ማቴ 4: 19) ዝብል እዩ ነገሩ። ንተልእኮ ጎይታ ክቕጽሉ እምበር ስርሖም ክገብሩ ኣይ ኮነን ተልእክኦም።

ጴጥሮስ ኩሉ ኩነታት ደስ ኣይ በሎን “ኣነስ ዓሣ ኸገፍፍ ክኸይድ እየ” ኢሉ ኣብ ናይ ቀደም ስርሖ ተመሊሱ። ንሕና ኣብ ገለ እዋን ሕይወትና ምስ ቤተ ክርስቲያን ዘሎና ርክብ ነገሕሎ ወይ ነቋርጾ፣ ኣብ ገለ ጊዜ ኸአ ኣብ ኣምላኽ ዘሎና ተስፋ ነቋርጾ እሞ እምነትና ሓዲግና ኣብ ሰባት ንኣምን። ኣብ ከምዚ ዝበለ ኩነታት እዩ “ጎይታ እዩ እምበር” ዝብል ዘድልየና። ጎይታና ምሳና ከምዘሎ ክንሓስብ ተስፋና ክንሕድሶ እሞ እምነትና ኃይልን ብርታዐን ክህበና ኣብኡ ግልጽ ንበል።

ጴጥሮስ ጎይታ እምበር እዩ ዝብል ምስ ሰምዐ ኩሉ ተቐይሮሉ። ጴጥሮስን ሓዋርያት ብጽቱን ኣብ ትንሣኤ ክኣምኑ ምስ ጀመሩ ኩሉ ነገራት ክቕየረሎም ጀሚሩ። ኣብ ምሉእ ዓለም ተዘርጊሖም ነቲ ዘይንቕነቕ ዝመስል ዝነበረ መንግስቲ ሮማውያን ስዒሮም፣ ነገስታት ኣብ ቅድሚኦም ወዲቑም ነጋውስ ተኣዝዞም ኣርእዮም። “ጎይታ እምበር እዩ” እትብል ንኹሉ ቀይራ ትብዓት ሂባቶም። ንጎይታ ርኢና እንተ ኸአልና ኩሉ ክበርሃልና እዩ ሽዑ ጉዕዞና ምስ ክርስቶስ ክንገብሮ ኢና።

ኣብዚ ክነስተንትን እንከሎና መጀመርያ ካብቲ ኣምላኽ ዝገበና ጸዋዕታ ወይ ተልእኮ ወጺእና ኣብ ናትና ኣብ ድላይና ክንከይድ ከሎና ነገራት ፋሕ እዮም ዝብሉና። ኣምላኽ ዘይተሓወሶ ግብሪ ፍረ ዮብሉን። ኣብ ዓቕምናን ሃብትናን ኣፍልጦናን ተመርኩስና ጥራሕ እንተ ተጎዓዝና ፍረ ኣይ ክህልወናን እዩ መወዳእታኡ ክሳራን ባዶ ኢድካ ገዛኻ ምእታው እዩ። ሓዋርያት ምሉእ ለይቲ ኣብ ጸላም ክሰርሑ ሓዲሮም ሓንቲ ኣይሓዙን እዚ ነቲ ኣብ ሕልናና ጥራሕ ተመርኩስና ንኣምላኽ ሓዲግና ኣብ ጸልማት ነፍስና ጥራሕ ክንዓይ ኮሎና እዩ ዘመልክት ስለዚ ሎሚ ምስ መን እዓዩ ኣሎኹ፣ ነቲ ኣምላኽ ካባይ ዝደልዮዶ እኽተል ኣሎኹ እናበልና ንርእስና ክንሓትት እንተ ኸአልና ኣብ ብርሃን ክንምለስ ኢና።

ኢየሱስ ቀጺሉ ንጴጥሮስ ሰለስተ ጊዜ ተፍቅረኒዶ ኢሉ ምስ ሓተቶ ዕያውተይ ኣብልዕ. . . ኣባግዐይ ሓሉ ኢልዎ። ኢየሱስ ንጴጥሮስ ነቲ ሰለስተ ጊዜ ዝኸሓዶ ክቕይር ዕድል ከፊትሉ ከምኡ ከምቲ ንክርስቶስ ዝበጽሖ ዕጫ ዝመሳሰል ከም ዝገጥሞ ክገልጸሉ ኢሉ እዩ ነዚ ኢልዎ። ኣብ መጓሰኡ ክሕሉ እንከሎ ምሉእ ተወፋይነት ከምዘድሊ ከረጋግጽ፣ ዕብየትን ግፍሕን ተልእክኡ ከብርሃሉ ኢሉ ሰለስተ ጊዜ ሓቲትዎ።

ንኣና እውን መዘኻኸሪ ኣለዎ “ብዙሕ ዝተዋህቦ ብዙኅ እዩ ካብኡ ዝሕተት”። ክርስቶስ ንነፍሲ ወከፍና ጸዋዔና ክሳብ ክንደይ ዓቢ ከም ዝኾነ እናገለጸ ከም ኣርድእቱ ምእንቲ ስብከተ ወንጌልን ኢልና ዝኾነ ውርደትን ዓመጽን ብትሕትና ክንቅበል ከም ዘሎና ይነግረና ኣሎ።

ጴጥሮስ ተፍቅረኒዶ ኢሉ ሰለስተ ጊዜ ምስ ሓተቶ እወ ኢሉ መሊሱ። እዚ ሰለስተ ጊዜ እወ ዝብል መልሲ ነቲ ሰለስተ ጊዜ ኣብ ምጅማር ሕማማቱ ዝኸሓዶ ዝቕይር መልሲ እዩ (ዮሐ 18: 15-18, 25-27)። ድሕሪ ነፍሲ ወከፍ መልሲ ኢየሱስ ነባግዑ ክሕሉ ኣዚዘዎ። እዚ ነቲ ኣብ ዮሐ 10: 1-21 እንንብቦ ኢየሱስ ንሱ እቲ ሕያዎይ ጓሳ ነባግዑ ቀቕድሚኡን እናኸደ ዝሕሉ ከምኡ ምእንቲ ኣባግዑ ነፍሱ

በጃ ዝህብ ከም ዝኾነ ጴጥሮስ ከአ አሱሩ ክኸተል ከምዘለዎ ንምሕባር እንተ አድለየ ኸአ ክሳብ ሞት በጃ ክሓልፍ ከም ዝግብኦ ንምግላጽ እዩ።

ጴጥሮስ ከም ንሳ ንመጓሰ ኢየሱስ ክመርሖን ክምግቦን ካብ ዝኾነ አራዊት ክከላኸለለን አለዎ ኣብ መወዳእታ ከም ኢየሱስ ክሳብ ሞት ክበጽሖ እዩ በዚ ኸአ ንአምላኽ ክብሪ ክህብ እዩ። አብዚ እንርእዮ ወላ እኳ ብዛዕባ ናይ ጴጥሮስ ጉስነት ይዛረብ እምበር እቲ ቀንዲ መልእኽቲ ግን ርእስኻ ምውፋይ ልዕሊ ዝኾነ ሓላፍነት ኣብ ቤተ ክርስቲያን ዝውሃብ ሓላፍነት ከም ዝኾነ ንምግላጽ ዝግለጸ እዩ። ንኢየሱስ ምኽታል ከም አገላልጻ ናይ እዚ ወንጌል ንሳ ምዃን ንመጓሰ ምምጋብን ከምኡ ከምቲ ኢየሱስ አቐዲሙ ኣብ ሕይወቱ ዝገበሮ ምእንትኡን ሕይወትካ በጃ ምሕላፍ እዩ።

ተፍቅረኒዶ? ዝብል ሕቶ ሎሚ ንነፍሲ ወከፍና ይቐርብና ኣሎ። ሓደ ሰብ ከም ዘፍቅረና ኣብ ኩሉ ከሓጉሰና ኣብ ግብሪ ክንርኢ ከሎና ክንደይ ንሕጎስ። ኣብ ሰብ ሓዳር ብፍላይ ኣብተን ቀዳሞት እዋናት ሓዳሮም ብቃልን ግብርን ፍቕርም ይገልጹ እንተ ኾነ ጊዜ እናነውሐ ምስ ከደ እቲ ፍቕሪ ዳርጋ አይግለጽን ኣብኡ እንከሎ ዝቐጽል ዘሎ ይመስል ግን ባህሪ ፍቕሪ ዕለት ዕለት ክኸላዕ አለዎ። ኢየሱስ ነዚ እዩ ዝሓተና ዘሎ ብስም ቃል ኪዳን አሰርና ወይ መግባር ክህነት ምንኩስናዊ ሕይወት ገበርና ፍቕርና ምሉእ ኣሎ ማለት አይ ኮነን። ፍቕርና ዝግለጽ ነቲ ኢየሱስ ካባና ዝደልዮ ዕለት ዕለት ብዝተሓደሰ መንፈስ ክነብሮ ከሎና እዩ። እዚ እዋን ኣብ ጎደና ፍቕሪ ክንቀሳቐስ ዝዕድም እዋን እዩ። አምላኽ ከምእነፍቅሮ ከም ጴጥሮስ ዓው ኢልና ኣብ ርክባትናን ኣብ ተግባራትናን ክነርኢ ኣሎና።

ሰብ ሎሚ ካብ ኩሉ አጉዲልዎ ዘሎ ፍቕሪ አምላኽን ሰብን እዩ። አምላኽ ዳርጋ ከም ቀዳሞት ወለድና ብዘይ ብእኻ ምንባር ይሕሸና ኢልና ደፈርና ንአምላኽ ዘሕዘን ክንገብር ንርኣ ኣሎና። አምላኽ ዝሃበና ሕግጋት ብሰብ ዝሰርሖ ክንቅይር ንባህርያዊ ሕጊ አምላኽ ከም ጌጋ ተራእዩ ነቲ ንሕጊ አምላኽ ዘፍርስ ሕጋጋትና ኣብ ግብሪ ክነተግብር ንርኣ ኣሎና። ይቐይረልና ኣብ ዝብሃል ኢና በጺሕና ዘሎና። ከምኡ ፍቕሪ ሓውናን ሓፍትናን ኣብ ጥቕምን ናይ ጥግመንን ጥራሕ ኮይኑ ሰብ ከም አራዊት ክጨኻኸን እንርእዮ ዘሎና ሓቂ እዩ። ሎሚ ንሰብ ክጠልም ክትዕምጽ ዝኾነ ክፉእ ነገር ክትገብር እንከሎኻ ዓወት ረብሓ ኮይኑ እዩ ዝርኣ ዘሎ። እዚ ግን ጨሪሹ ንጥፍኣትና ዘምርሖ እዩ። ንሓውናን ሓፍትናን ገፊዕና አይንዕወትን ኢና እኳ ድኣ ከምቲ ንቃኤል ዝተባህሎ እንታይ ገርካ ኢኻ ድምጺ ደም ኃውኻ/ሓፍትኻ ኻብ ምድሪ ናባይ ይጠርዕ ኣሎ (ዘፍ 4: 10) ዝበሎ ይብለና ኣሎ።

ብዙሕ ክንምሃርን ክንሓስበሉ ዝግብኣና ነገራት ኣሎና። ኣብ ገለ እዋን ንጸዋዕታና ምእንቲ ካልእ ግዝያዊ ነገራት ወይ ጥቕሚ ኢልና ኣወንዚፍና ንነብር። ኣብ ክንዲ እንሕጎስ ከም ጴጥሮስን ብጸቱን ብዙሕ ስሪሕና አይንዕወትን አይንሕጎስን ውጽኢቱ ኣብ ተስፋ ምቕራጽ ንበጽሖ። ዝኸሰርና ኮይኑ ስለ ዝርአየና ኣብ መገዲ አምላኽ እንተ ዘይተመለስና ገራት እናጸልመቱን ሓርበቱናን ይኸዱ “ኣብ ሕመቕ ቦታ ወይ ጽቡቕ ነገር እናገበርና ኣብ ሕመቕ ጊዜ ንርከብ” ሽዑ ነገራት ይተሓዋወሱና። ንድላይ/ፍቓድ አምላኽን ንጸዋዕታና ክንሓድግ እንከሎና ምሉእ ለይቲ/መዓልቲ ከንቱ ኢና እንጻዩ። ኣብ ክንዲ ድለትና ንመንፈስ አምላኽ ጥራሕ እናሰምዕና እንገብር ኣብ ሰብአዊ ስምዒትና ወይ ድለትና ጥራሕ ተመርኩስና ክንጉግዝ ከሎና ኣብ ሓሶትን ዝተታለለ ሕይወት ኢና እንነብር።

ከምቲ ክርስቶስ ንሓዋርያቱ ኣብ መስዋዕቲ ቅዱስ ቍርባን ንርእሱ ዝገለጸሎም ንኣና እውን ኣብ መአዲ ቅዳሴ ዕለት ዕለት ክነዕርግ ከሎና ኣብ መንጎና ቀጺሉ ኣሎ። ኣብ ቅዳሴ ብቀሊ ኅብስትን ወይንን ንህላዌ ኣብ አምላኽ ኣብ መንጎና ከም እንረክብ ገራልና። ዘይምእማናን ኩሉ ድኽመታትናን ብዘየገድስ ኣብ መንጎና ክርከብ ደላዩ እዩ። ኣብ ቅዱስ ቍርባን እምነትና የጽንዓልና፣ ተልእኮና እናአዘኻከረ ከመይ ዝበልና ክንከውን ከምዘሎና ይነግረና።

በዚ ብሩኽ ሰንበት ኢየሱስ ኣብ ማእከልና ኮይኑ ተፍቅሩኒዶ ይብለና ኣሎ “እወ ነፍቅረካ” ንበሎ። በረኸት ትንሣኤ ሰላምን ፍቕርን ምሕረትን አልቢሱ እሙናት መስከርት ትንሣኤ ይግበረና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ